

at dette gaar over min Forstand. Den peger ganske vist ned ad Esbjerg til, men jeg tror alligevel ikke, at den skulde kunne have kulturel Betydning for Forbindelsen med England, jeg tvivler endogsaa om, at den vil faa nogen særlig stor Betydning for den rent materielle Forbindelse med England, hvad Æg, Smør og andre Varer angaar. Sagen er nemlig den, at der har været en Tid, hvor denne Bane kunde synes ret naturlig og fornuftig, nemlig inden man havde fordærvet Baneanlægget Nord paa ved de forskellige private Smaabaner i Himmerland. Nu skal man for at komme fra Nordjylland over Viborg til Herning ned til Esbjerg først enten ad Statsbane eller maaske ad privat Bane til Aalborg, dernæst et lille Stykke ad Statsbane til Svendstrup, saa ad privat Bane helt op mod Nibe om ad Aars, saa atter ad halv Statsbane, halv privat Bane til Viborg og saa endelig paa Statsbane. At man tror, at det kan blive saadan en gennemgaaende Persontrafik — og derigennem skulde den kulturelle Forbindelse med England ligge — forstaar jeg ikke; jeg tvivler ogsaa paa, at der derigennem kan komme nogen overordentlig stor materiel Forbindelse. Imidlertid, Banen kan jo have sin Betydning i og for sig, den kan virke til, at Egnen, Hedeegnen deromkring kan blive opdyrket, saa i og for sig er der ingen Grund til at skulle modsætte sig en saadan Bane. — Den sidste Bane, Langaa-Silkeborg, har nu den Egenskab, at det er den allermindst undersøgte af alle Banerne. Med Hensyn til Viborg—Herning Banen havde Regeringen dog et lille Begreb — ganske vist kun et lille Begreb — om, hvad den skulde koste, men hvad der staar her, at denne Bane skal koste, turde være ligefrem ud i det blaa, der er ingen, som ved det. Men naturligvis har den sin Betydning, og kan den komme, kunne vi faa den bygget, og det ellers var finansielt forsvarligt at bygge den, vil den naturligvis gøre sin Nytte, baade for den Egn, den gaar igennem, og for den Egn, som ligger Nord for, det er der ingen Tvivl om, selv om den ikke skal fortsættes Masser af Mil Syd paa til Bramminge.

Altsaa, de Foranstaltninger, her foreslaas, ere i Sandhed hver for sig og alle tilsammen højst fornuftige, der er ikke noget at sige paa dem, man maa ønske, at de kunne blive byggede. Men, som jeg tillod mig før at sige i Anledning af Gedser—Warnemünde Anlægget: Man kan jo købe Guld for dyrt, og Spørgsmaalet er jo dog dette: Er det nu, under de nuvæ-

rende Forhold og Omstændigheder saa fornuftigt, er det saa klogt at anvende 15 Mill. — og det vil jo ganske sikkert ikke naas med de 15 Mill., der kommer Ekspropriationen til, og, som sagt, et Par af Banerne ved man slet ikke, hvad de ville komme til at koste, man ved vist knap bestemt, hvad Udvidelsen ved Korsør vil komme til at koste, man kan rolig gaa ud fra, at de ville komme til at koste mindst, hvad der staar anført i Loven plus Ekspropriationen, hvorom man intet ved, altsaa over 15 Mill. vil det sikkert blive — er det nu klogt, fornuftigt, forsvarligt under vore nuværende Forhold at anvende 15 Mill. paa Udvidelse af Kommunikationsmidlerne? Jeg tror det ikke. Thi, mine Herrer, for det første have vi ingen Penge i Kassebeholdningen, og selv om man har Haab om og Tro paa, at Statsindtægterne vedblivende ville stige gennem den udmærkede Toldlov, vi have — uden den vilde de sikkert ikke stige — selv om man har det Haab, er man dog ikke sikker derpaa. Det kan jo dog være, at Forholdene og Omstændighederne føre med sig, at de ikke stige, og hvorledes man da skulde udgive mindst 4 Mill. — og det er det, som forlanges her i Loven — af Kassebeholdningen, det ved jeg ikke, de skulde dog være der, inden man kan give dem ud. Og hertil kommer — det maa det høje Ting jo dog bemærke — at man i disse Tider Dag ud og Dag ind — havde jeg nær sagt — fordrer Skattelettelser. Det høje Ting har nedsat en parlamentarisk Kommission, og den er nedsat ikke alene for en retfærdigere Omdelings Skyld af Skatterne, men i og for sig ogsaa med den Hensigt, at bringe det til Skattelettelser for Befolkningen. Og samtidig med at man vil have Skattelettelser, saa vil man paalægge Statskassen disse betydelige, særdeles betydelige Udgifter, uden i Virkeligheden i Lovforslaget at give Anvisning paa, hvorledes Pengene skulde bringes til Veje. Det skal jeg komme til om lidt.

Nu kunde man jo sige, at selv om man skulde optage et Statslaan til hele dette Beløb, saa vilde det jo ikke gøre noget, disse udmærkede Anlæg ville nok forrente sig. Men det ville de ganske sikkert ikke; det er muligt, at Gedser—Warnemünde Anlægget vil forrente sig, skønt jeg tillader mig at tvivle derom; at Udvidelsen ved Korsør, den ny Banegaard i Esbjerg, Indkøbet af Jord til Godsbanegaarden i Aarhus ikke kunne forrente sig, ligger i Sagens Natur, og det forlanges